

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

http://xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2014 йил 28 март, № 60 (5990)

Жума

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ДАВЛАТИМИЗ РАЎБАРИ ТОМОНИДАН ТАКЛИФ ЭТИЛГАН, КОНСТИТУЦИЯГА КИРИТИЛАЁТГАН ТУЗАТИШЛАР ТЎҒРИСИДАГИ МУҲИМ ҚОНУННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Қуни кеча Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг
навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан қонунчилик ташаббуси тартибда киритилган “Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (32, 78, 93, 98, 103 ва 117-моддаларига)”-ги қонун лойиҳасини қўриб чиқиш мажлиси кун тартибдаги бош масала бўлди. Ушбу ҳужжат, аввало, давлат ҳокимияти тизимини янада демократлаштириш, давлат бошқаруvinинг энг муҳим принципларини амалга оширишнинг конституций механизмлари ни такомиллаштириш — ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд тармоқлари мустақиллиги ва тенглиги, ваколатлари мутаносиблигини, улар ўртасида ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати тизимининг самарали ишлашини таъминлашга қаратилган.

Қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда қўриб чиқишга тайёрлаш чоғида унинг асосий ғоя ва қоидаларини муҳокама этиш ҳамда чуқур ўрганиш юзасидан бир қанча учрашув ва давра суҳбатлари ташкил этилди. Уларда сиёсий партиялар, фуқаролик жамияти институтлари вакиллари, мутахассис ва олимлар, юрист-ҳуқуқшунослар иштирок этдилар. Қонун лойиҳаси сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон экологик ҳаракатидан сайланган депутатлар гуруҳининг мажлисларида, Қонунчилик палатаси қўмиталарида фаол ва кенг муҳокама қилинди. Ана шу муҳокамалар пайтида депутатлар давлатимиз раҳбарининг қонунчилик ташаббусларини тўлиқ қўллаб-қувватладилар, Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига киритилаётган тузатишларнинг ўз вақтида қўйилгани ва муҳимлигини қайд этдилар.

Депутатлар давлатимиз раҳбарининг ушбу ташаббуси Ўзбекистонда ўзини тўлиқ оқлаган ислохотларнинг “Ўзбек модели” асосида амалга оширилаётган демократик, сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ислохотларни янада чуқурлаштириш, давлат қурилиши ва конституцийвий тузумни изчил ўзгартириш ҳамда демократик янгилаш жараёнларини сифат

жиҳатдан янги босқичга кўтаришини алоҳида таъкидладилар. Қонун “Қучли давлатдан — қучли фуқаролик жамияти сари” деб номланган мамлакатимиз тараққиётининг бош принципини амалга оширишни бундан буюн ҳам давом эттириш, мамлакатимиз Конституциясида мустақамлаб қўйилган инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда демократиянинг бошқа умумэтироф этилган қадрият ва нормаларининг ишончли ҳимосини таъминлайдиган сиёсий тузумни шакллантиришда улкан аҳамиятга эга.

Депутатлар эришилган марралар, жамиятимиз ҳаётида ҳадал юз бераётган ўзгаришлар, шунингдек, ривожланган демократик давлатлар қаторига кириш борасида биз ўз олдимизга қўйган мақсад Конституциямизга аниқликлар киритиш бўйича давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган қонунчилик ташаббусларига асос бўлиб хизмат қилганини алоҳида таъкидладилар.

Қонун лойиҳасини модда-модда муҳокама этиш чоғида Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан сайланган депутатлар Конституциянинг 98-моддасида Президент ваколатларининг бир қисmini Бош вазирга ўтказишни, умуман, Вазирлар Маҳкамасининг ваколат ва ҳуқуқларини аниқлаштириш ҳамда кенгайтиришни назарда тутадиган нормалар мустақамлаб қўйилиши муҳим эканини қайд этдилар.

Хусусан, Вазирлар Маҳкамасининг зиммасига самарали иқтисодий, ижтимоий, молиявий, пул-кредит сиёсатини амалга ошириш, илм-фан, маданият, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш ҳамда иқтисодиёт ва ижтимоий соҳанинг бошқа тармоқларини ривожлантириш бўйича дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун масъулият юклатилмоқда. Вазирлар Маҳкамаси давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг иш-ни мувофиқлаштиришда ва йўналтиришда, қонунда белгиланган тартибда уларнинг фаолияти назорат қилинишини таъминлайди.

(Давоми 2-бетда).

ИЛҒОР, ТАЖРИБАЛИ ВА ИҚТИДОРЛИ

тадбиркорлар Президент совринини қўлга киритиш учун беллашмоқдалар

Кеча Тошкент шаҳрида Президентимиз соврини учун тадбиркорлар, фермерлар ва хўнарамандлар ўртасида анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган “Ташаббус — 2014” республика кўрик-танловининг якуний босқичи иш бошлади.

«ТАШАББУС — 2014»

Таъкидлаш керакики, давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан 1996 йилда асос солинган мазкур кўрик-танлов мамлакатимизда кичик бизнесни шакллантириш, фермерлик ҳаракати ва хўнарамандчиликни ривожлантириш, соҳага илғор инновацияларни татбиқ этишга хизмат қилаётди. Натижада улар ўтган давр ичида иқтисодиётимизнинг танч устунларига айланиб, ички бозорни сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, экспорт салоҳиятини юксалтириш, аҳоли бандлигини таъминлашда тобора ҳал қилувчи кучга айланаяпти. Бугунги кунда республикамиз ялли ички маҳсулотининг қарийб 55,8 фоизи айнаи шу соҳада ишлаб чиқарилаётгани, саноат маҳсулотларининг 23 фоизи, кўрсатилаётган бозор хизматларининг деярли барчаси, маҳсулот экспортининг 18 фоизи, иқтисодиёт тармоқларида иш билан банд бўлган аҳолининг 75 фоизи кичик бизнес улушига тўғри келаётгани бунинг яққол далилидир.

Шу билан бирга, “Ташаббус” улар орасидан энг ташаббускор ва энг иқтидорли тадбиркорларни аниқлаш, илғор тажрибаларни оммалаштириш, шунингдек, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантиришда муҳим тадбирга айланиб улгурди. Бу, ўз навбатида, танлов нуфузининг йил сайин ортиши, иштирокчилар сони кўпайишини таъминляпти.

“Туркистон” санъат саройида кўрик-тан-

ловнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ўтказилган дастлабки босқичларида сараланиб, ҳудудларда ғойиликни қўлга киритган 41 нафар энг илғор, энг тажрибали, энг ташаббускор ишбилармонлар томонидан ишлаб

чиқарилаётган маҳсулотларнинг кўргазмаси ташкил этилди. Бу ерда намоийш қилинаётган ранг-баранг маҳсулотларни кўрган кишининг қалби ғурур ва ифтихорга тўлади. Негаки, маҳаллий хом ашё асосида тайёрланган тўқимачилик ва енгил саноат, озиқ-

овқат ҳамда ноозик-овқат, қурилиш материаллари ва пойабзал буюмлар, шунингдек, бошқа маҳсулотлар сифат кўрсаткичлари билан чет элникидан асло қолишмайди.

(Давоми 2-бетда).

Бир ой давом этган ўзига хос
бизнес-марафоннинг қуйи
босқичларида қарийб

10000

нафар тадбиркор,
фермер ва хўнараманд
қатнашди.

ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИ ВА БОШҚАРУВИНИ ЯНАДА ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

Шу кунларда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қонунчилик ташаббуси асосида киритилган “Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (32, 78, 93, 98, 103 ва 117-моддаларига)”ги Қонуннинг муҳокамалари бўлиб ўтмоқда. Қонунчилик палатаси қўмиталари

ва партиялар фракцияларида етакчи экспертлар, мутахассислар ҳамда олимлар иштирокида ҳар томонлама муҳокама қилинаётган мазкур Қонун давлатимиз раҳбарининг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 21 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида баён этилган муҳим ғояларни ўзида мужассамлаштирган.

■ КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

Тақвияф этилаётган конституцийвий янгиланишларнинг мазмун-моҳияти мамлакатимизда давлат ҳокимияти ва бошқаруvinи янада демократлаштириш, биринчи навбатда, давлат бошқаруvinинг энг муҳим тамойилларидан бўлмиш давлат ҳокимиятининг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниш принципини конс-

титудиявий таъминлашдан иборат. Конституциямизнинг 111-моддасида мустақамлаб қўйилган мазкур принципни амалга оширишнинг асосий усули ва шарт қонун ҳужжатларида, аввало, Конституцияда ҳокимиятнинг уч тармоғи ваколатларининг аниқ белгиланишига асосланган ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати тизи-

ми ҳисобланади. Деярли барча демократик давлатлар томонидан асос сифатида қабул қилинган ушбу тизим нафақат ҳокимият тармоқларининг мустақиллиги ва ўзаро ҳамкорлигини, балки улар ўртасида ўзаро тийиб туриш ҳамда ўзаро назорат жараёнини конституция ва қонунларда белгиланган доирада амалга оширишни таъмин-

лайди. Буларнинг барчаси ҳокимият ваколатларининг бир ҳокимият тармоғи қўлида тўпланишига йўл қўймайди, энг муҳим кафолати, демократик ривожланишининг, жамиятда барқарорлик, қонунийлик ва манфаатлар мутаносиблигини сақлашнинг асосий шартидир.

(Давоми 2-бетда).

Мамлакатимизга ташриф буюрган
Эстония Республикаси ташқи ишлар вазири
Урмас Пәэт Ўзбекистон Республикаси ташқи
ишлар вазири Абдулазиз Комилов билан
учрашди.

ЭСТОНИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан Эстония ўртасидаги алоқалар изчил ривожланиб бораётгани алоҳида таъкидланди. Мамлакатларимиз савдо-иқтисодий ва сармоявий соҳаларда ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш тарафдори экани қайд этилди.

Учрашувда Ўзбекистон — Эстония ҳамкорлигининг бугунги ҳолати ва истиқбол, шунингдек, парламентларо, вазирлик ва идораларо алоқаларни кенгайтириш, савдо-иқтисодий, сармоявий, маданий-гуманитар ҳамкорликни янада ривожлантириш имкониятлари ва бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Пойтахтимиздаги Халқаро ҳамкорлик марказида Ўзбекистон ва Эстония ишбилармон доираларининг бизнес-форуми бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги ҳамда Эстония Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбирда икки мамлакатнинг таш-

қи иқтисодий алоқалар, савдо, сармоя, нефть-газ, қурилиш, машинасозлик, мебелсозлик, кимё, транспорт ва транспорт коммуникациялари, логистика, ахборот технологиялари, электротехника каби соҳаларда фаолият юритадиган вазирлик ва идоралари, компания ва ишбилармон раҳбарлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазири Элёр Ғаниев, Эстония Республикаси ташқи ишлар вазири Урмас Пәэт ушбу форум ўзаро савдо-иқтисодий ва сармоявий алоқаларни янада ривожлантириш учун янги имкониятлар очишини таъкидлади.

Ўзбекистон ва Эстония савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш борасида катта имкониятга эга. Транспорт ва логистика, фармацевтика, тўқимачилик, кимё саноати, иқтисодиёт ва илм-фан соҳаларида қўша лойиҳалар амалга оширилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштириш — долзарб масала

Адлия вазирлигида идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш ва қабул қилиш тартибини такомиллаштиришга бағишланган анжуман ўтказилди. Унда вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар масъул ходимлари қатнашди.

■ ҚОНУН ВА ИЖРО

Этироф этилганидек, вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш ва қўллаш, шунингдек, уларни эълон қилиш ҳамда манфаатдор шахслар этиборига

еткизиш бўйича ишини мувофиқлаштириш Адлия вазирлигининг асосий вазифаларидан бири ҳисобланиб, ушбу йўналишда муайян ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжат-

ларни ҳуқуқий экспертизадан ва давлат рўйхатидан ўтказиш, уларнинг давлат реестрини юритиш, шунингдек, уларни қабул қилиш ва манфаатдор шахсларга етказишнинг белгиланган тартибига риоя қилиниши устидан доимий назорат йўлга қўйилган. Бу борада янги таҳрирда қабул қилинган “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Қонунга биноан, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорларида зарур ўзгариш ва қўшимчалар киритилди.

Адлия вазирлигининг янги таҳрирда қабул қилишининг зарурати ҳамда унга киритилган асосий янгиликлар ҳақида атрофлича сўз юритилди.

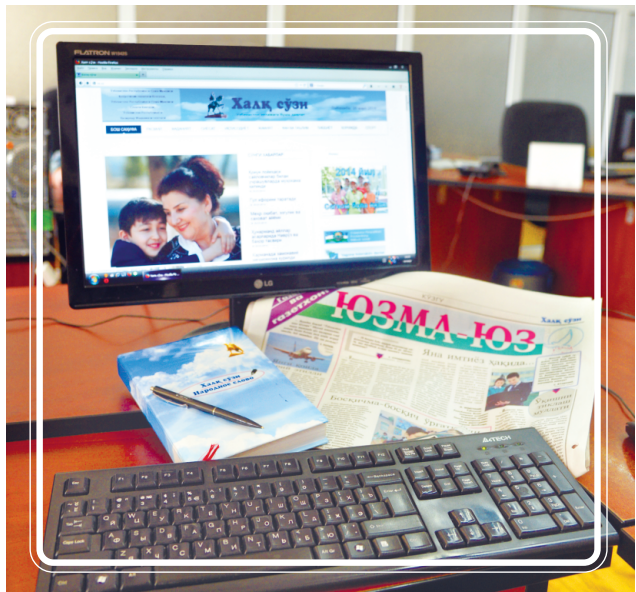
Тадбирда соҳада амалга оширилаётган ислохотлар ва янгиликлар билан бир қаторда, айрим вазирлик ҳамда идоралар томонидан идоравий норматив-ҳуқуқий

ҳужжатларни тайёрлаш ва қабул қилишда баъзи камчиликларга йўл қўйилаётгани айтиб ўтилди. Биргина ўтган йилда Адлия вазирлигига тақдим этилган 100 га яқин ҳужжатни давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилганлиги ҳам ана шундан далолатдир.

Шунингдек, анжуманда идоравий норма ижодкорлиги фаолиятига доир бошқа масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Зокир ХУДОЙШУКУРОВ,
«Халқ сўзи» муҳбири.

ГАЗЕТА ВА ГАЗЕТХОН:

«Халқ сўзи» газетасига қилинган ҳар бир мурожаат доимо эътиборда бўлади.

— **Айтинг-чи, яқин истиқболда мамлакатимиз олий ўқув юрталарида шартнома (контракт) тўлови миқдори олий таълим муассасасининг рейтингидан келиб чиқиб белгиланиши мумкинми?**

С. ЯНДАШОВ.
Ромитан тумани

Амалдаги қоида

— Ҳозирча бундай тартиб жорий этилиши ҳақида аниқ бир гап йўқ. Келинг, биз сизга амалдаги қоида ҳақида қисқа маълумот берсак. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2012 йил 28 декабрдаги 508-сон буйруғи билан тасдиқланган «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқитишнинг тўлов-контракт шакли ва ундан тушган маблағларни тақсимлаш тартиби тўғрисида»ги Низомга асосан, олий таълим муассасаларида контракт асосида ўқитишнинг тўлов миқдори билим соҳалари, соҳа ва таълим йўналишлари, таълим шакллари (ишлаб чиқаришдан ажралган ёки ажралмаган ҳолда) ва таълим босқичлари (бакалаврият, магистратура, иккинчи ва ундан кейинги таълим) бўйича алоҳида, ҳар ўқув йили учун белгиланади.

Олий таълим муассасаларида контракт асосида ўқитишнинг тўлов миқдори Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 август-

даги 237-сон «Республика олий таълим муассасаларини молиявий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш чоралари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан келишилган ҳолда белгиланади.

Олий таълим муассасаларида контракт асосида ўқитишнинг тўлов миқдорини белгилаш бир талабани ўқитиш билан боғлиқ харажатлар миқдоридан келиб чиқиб амалга оширилади. Бунда куйидаги мезонлар инобатга олинади: қабул квотаси ва биноиншоотлар қуввати ўртасидаги мутаносиблик; таълим йўналишлари ва таълим жараёни хусусиятлари; бир ўқитувчига тўғри келадиган талабалар сони нисбатининг чекланган нормативлари; ўқитиш муддатлари ва бошқалар.

М. ИНОЯТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири ўринбосари.

— **Жисмоний шахслар Ўзбекистон ҳудудига акциз солиғи тўламасдан қандай товарларни қанча миқдорда олиб кириш ҳуқуқига эгалар? Энг кўп олиб келинадиган ана шундай маҳсулотлардан айримлари мисолида тушунча берсангиз.**

У. РАҲИМОВ.
Шаҳрихон тумани

Акциз солиғи тўланмайди

— Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 1998 йил 13 мартда 412-сон рақам билан рўйхатдан ўтказилган «Ўзбекистон Республикаси ҳудудига жисмоний шахслар томонидан товарларни акциз солиғи тўламасдан олиб киришнинг белгиланган меъёrlари»га мувофиқ, жисмоний шахслар куйидаги товарларни муайян миқдорда акциз солиғи тўламасдан олиб киришлари мумкин:

қандолат маҳсулотлари — 5 кг.; плиткали ва брикет шоколад — 2-5 кг.; сабзавот, мewa, ёнғок ва бошқа ўсимликлардан қайта ишланган маҳсулотлар — 5 кг.; алкогольсиз ичимликлар, шарбатлар (цитрус ўсимликлар шарбатидан ташқари) — 2 л.; барча турдаги алкоголь маҳсулотлари (пиводан ташқари) — 2 л.; барча турдаги тамаки маҳсулотлари — 10 кутти; видео ва аудиоаппаратлар — ҳар бир туридан 1 данадан, 3 тadan ортiк бўлмаган миқдорда; турли соатлар — 2 дона; қимматбаҳо тошлар ва қимматбаҳо металлдан тайёрланган заргарлик буюмлари — умумий оғирлиги 30 граммдан ортiк бўлмаган 5 та маҳсулот; қимматбаҳо бўлмаган тақинчоқлар — 0,5 кг.дан ортiк бўлмаган миқдорда.

Биз фақат энг кўп олиб келинадиган айрим маҳсулотларнигина санаб ўтдик. Рўйхатда яна бир қанча товарлар бўйича меъёrlар аниқ кўрсатилган.

Қўшимча сифатида шунинг айтиб ўтиш жоизки, Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 4 декабрдаги «Истеъмол товарлари импортини тартибга солишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, 2003 йилнинг 1 январидан бошлаб учинчи мамлакатда ишлаб чиқарилган ҳамда юридик ва жисмоний шахслар томонидан тижорат фаолияти учун чегаралош давлатлардан Ўзбекистон Республикасига қайта экспорт қилинаётган ноозик-овқат истеъмол товарлари импортини учун 20 фоиз миқдорда божхона йиғими белгиланган.

Б. БЕРДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси бўлими бошлиғи.

— **Олий ўқув юртида тахсил олганлик даври (масалан, бакалавр босқичида тўрт йил) меҳнат стажига қўшилади-ми? Агар ўқиш вақтида талаба тушдан кейин бирор-бир корхонада ўриндошлик асосида ишлаган бўлса-чи? Унда стажини ҳисоблаш қандай амалга оширилади?**

С. ҲАЙИТОВ.
Яккабўғ тумани

— Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 37-моддаси «е» бандига асосан, иш стажига олий таълим муассасаларида, аспирантурада, стажёр-тадқиқотчи-изланувчилар институтида, докторантурада, катта илмий ходим-изланувчилар институтида ва клиник ординатурада кундузги ўқиш, шу жумладан, чет элда ўқиш қўшиб ҳисобланади.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, олий ўқув юртида ўқиган давр Қонуннинг 37-моддаси «а»-«г» бандларида кўрсатиб ўтилган умумий стаж камида 5 йил бўлган тақдир-

да, иш стажига қўшиб ҳисобланади. Хусусан, «а»-«г» бандларида назарда тутилган иш стажлари куйидагича: а) фаолият тури, мулк ва ҳўжалик юритиш шаклларида катъи назар, ходим давлат томонидан ижтимоий суғурталанган ҳолда бажарган ҳар қандай иш, агар у Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлса; б) ҳарбий хизмат ва партизан отрядлари ҳамда қўшилмаларида бўлиш, давлат хавфсизлиги органларида ва ички ишлар органларида хизмат қилиш; в) идоравий

бўйсунувидан катъи назар, ҳарбий-лаштирилган соқчиликдаги, махсус алоқа органлари ва тоғ-кон-қўтқарув қисмларидаги хизмат; г) яқка тартибдаги меҳнат фаолияти, шу жумладан, яқка (гурухли) ижара шариоитидаги ёки шахсий ёрдамчи, деҳқон (фермер) ҳўжалигидаги фаолият Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланган тақдирда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 8 сентябрдаги 252-сон қарори билан тасдиқланган «Давлат пенсия-

ларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомнинг 36-бандига асосан, агар меҳнат стажининг турли даврлари бир вақтнинг ўзида бир даврга тўғри келса, у ҳолда пенсияни ҳисоблаб чиқиш учун иш стажига пенсия тайинлаш учун мурожаат қилганнинг хоҳишига кўра, фақат бир давр қўшиб ҳисобланади.

М. ЗИЯДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи директорининг биринчи ўринбосари.

— **Шахсий ёрдамчи ҳўжаликларга қанча миқдорда кредит ажратилади?**

О. РАҲМОНОВ.
Узун тумани

Кредитга — кўчат

— Адлия вазирлигида 2012 йил 20 мартда 2344-рақам билан давлат рўйхатидан ўтказилган «Шахсий ёрдамчи ҳўжаликларга қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиштириш учун микрокредитлар бериш тартиби тўғрисида»ги Низомга асосан, мева-да-рахтлар ва узум қўчатлари сотиб олиш учун бир йиллик имтиёзли давр билан 3 йилгача муддатга, уруғликлар, минерал ўғитлар ва ўсимликларни кимёвий ҳимоя қилиш воситаларини сотиб олиш, ихчам иссиқхоналар ташкил этиш ҳамда паррандачилик ва асаларичиликни ривожлантириш мақсад-ларига олти ойлик имтиёзли давр билан

2 йилгача бўлган муддатга, энг кам иш ҳақининг 100 баробаргача миқдорда пул ўтказиш йўли билан микрокредитлар ажратиб келинмоқда.

Ушбу микрокредитлардан фойдаланганлик бўйича фоиз ставкаси Марказий банкнинг қайта молиялаштириш ставкаси-дан ошмаган миқдорда белгиланади.

А. ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Банкларнинг инвестиция портфелини мониторинг қилиш департаменти директори.

— **Иш ҳақи сақланмаган ҳолатда неча ойгача таътил олиш мумкин?**

Б. РИЗАЕВ.
Дўстлик тумани

Таътил даври

— Меҳнат кодексининг 150-моддасига мувофиқ, ходимнинг аризасига кўра унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилиши мумкин, унинг давомийлиги ходим ва иш берувчи ўртасидаги келишувга кўра белгиланади, лекин у ўн икки ойлик давр мобайнида жами ўн ойдан ортiк бўлмасли-ги керак. Куйидаги ҳодимларга уларнинг хоҳишига кўра, иш ҳақи сақланмаган ҳолда муқаррар тартибда таътил берилади: 1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзли яхитидан уларга тенглаштирилган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар; ишлаётган I ва II

гурӯх ногиронларига — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар; икки ёшдан ўн ёшгача бўлган болани парвариш қилаётган аёлларга (234-модда); ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортiк болани тарбиялаётган аёлларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар (232-модда); меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларда, шунингдек, меҳнат шартномаси шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Б. АҲМАДЖОНОВ,
Ўзбекистон Қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши етакчи юрисконсулти.

— **Қир-адирлардан доривор ўсимликларни йиғиш учун рухсатнома олиш керак, дейишади. Бу масалада кимга мурожаат қилиш мумкин?**

Б. ҒАФФОРОВ.
Наманган шаҳри

Тегишли ҳужжатлар зарур

— Дарҳақиқат, Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 28 октябрдаги 508-сонли қарори 1-ило-васи билан тасдиқланган «Ўсимлик дунёси объектларидан фойдаланиш, уларни Ўзбекистон Республикасига олиб кириш ва унинг ташқарисига олиб чиқиш тартиби тўғрисида»ги Низом талабларига мувофиқ, республикамиз ҳудудиди

ҳужжатлар тақдим этилади: объект (тури), жойлашган жойи, фойдаланиш муддатлари ва усуллари кўрсатилган ҳолда махсус фойдаланиш учун бюрт-маном; Фанлар академиясининг ўсимликлар мажмуаси ва фойдаланиш ҳудудининг ҳолати тўғрисидаги ҳулосаси (Ўзбекистон Республикаси «Қизил китоби»га киритилган турлар учун); ер эгалари, ердан фойдаланувчилар ёки ҳудудидан фойдаланиш назарда тутилган давлат ҳўкимияти органларининг розилиги; ўсимлик дунёси объектларидан фойдаланганлик учун тўлов тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат.

К. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси Табиотни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси ўринбосари.

Юртимиз табиати ниҳоятда бой ва ранг-баранг бўлиб, ҳозирги кунда ёввойи ўсимликларнинг 4500 га яқин тури учрайди.

Барчаси ҳисобда

— **Мақтабда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Меҳнат таътили ҳақини ҳисоблашда устама ва дафтар текшириш тўловлари ҳам ҳисобга олинадими?**

К. АЛИМАРДОНОВ.
Қизилқў тумани

— Меҳнат кодексининг 148-моддасига мувофиқ, йиллик таътиллار даври учун ходимга ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда ҳақ тўлаш ка-фолатланган.

Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартдаги 133-сон қарори билан тасдиқланган «Ўртача ойлик иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш тартиби»га асосан, ўртача ойлик иш ҳақига ишбай асосида ишлаб топилган қўшимча иш ҳақи, мукофотлар,

қўшимча тўловлар, иш ҳақига қўшимча ҳақлар ва ижтимоий суғурта бўйича бадаллар ҳисобланадиган бошқа тўловлар кири-тилган.

Шунга кўра, ўқитувчиларга меҳнат таътили ҳақини ҳисоблашда устама, синф раҳбарлиги учун тўлов, дафтар ва ёзма ишларни текширганлик учун тўловлар киритилади.

У. НУРМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги бошқарма бошлиғи.

Мухлисларга қўшимча қулайлик

— **Аксарият ривожланган хорижий давлатларнинг футбол лигаларида бутун бир мавсум давомида ўйинларга кириш ҳуқуқини берадиган абонементлар савдоси йўлга қўйилган экан. Нима учун бизда шундай тажриба жорий этилмаган?**

А. ҚАЙУМОВ.
Қўбрай тумани

— Ҳақиқатан ҳам, хорижий давлатларда бу тажриба қўлланиб келинади. Аммо бу ерда битта вазиятга ойдинлик киритишимиз лозим. Ҳар бир миллий чемпионатда қипталар савдоси билан клубларнинг ўзи шуғулланади. Ҳеч қайси футбол федерацияси бу борада уларнинг фаолиятига аралашмайди. Фақат маслаҳат бериши мумкин, ҳолос, бундан ортиги эмас.

Энди бевосита Ўзбекистон миллий чемпионати ҳақида тўхталадиган бўлсак, бизда ҳам мухлисларга шундай қулайлик яратиб бераётган футбол жамоаларимиз бор. Масалан, «Олмалик», «Металлург», «Бунёдкор», «Андижон», «Насарф», «Бухоро» каби клублар абонемент савдосини йўлга қўйишган. Абонементларни харид қилиш юзасидан клубларга мурожаат этиш мумкин.

С. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Футбол федерацияси биринчи вице-президенти.

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 10 мартдаги 56-сонли қарори билан тасдиқланган «Тўлов агентлик тармоғи орқали жисмоний шахслардан тўловларни қабул қилиш фаолияти-тини амалга ошириш тартиби тўғрисида»ги Ни-зомнинг 38 ва 39-бандларига мувофиқ, бош агент тўловларни қабул қилганлик учун мукофот пулини хизматлари-ни етказиб бе-рувчилардан олиши, тўлов агенти эса, ўз на в а б т и д а, кўрсатилган хиз-матини учун мукофот пулини бош агентдан олиши белгиланган. Ш у н и н г д е к, тўлов агенти ўз хизматлари учун тўловчиларга қўшимча ҳақ (ус-тама ҳақ) белги-лаши ва улардан олиши мумкин эмаслиги ҳам қайд этилган.

Шулардан келиб чиққан ҳолда, 2014 йилнинг 19 март кунидан бошлаб, «Paynet» тўлов пунктларида тўловларни қабул қилишда тўловчилардан олинадиган комиссия ҳақи барча хизматлар бўйича бекор қилинди.

А. ИСАКОВ,
«Uzpaynet» қўшма корхонаси бош директори ўринбосари.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 369. 140 877 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Эълолар 232-11-15.

Тахририятга келган қўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас. Газета тахририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.30 Топширилди — 22.25 1 2 3 4 5

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

• **МАНЗИЛИМИЗ:**
100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Набатчи муҳаррир — С. Раҳмонов.
Набатчи — О. Файзиев.
Мусахҳиҳ — С. Исмолов.